

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2005/06:17

Stenografiska
uppteckningar
2005/06:17

Torsdagen den 15 december

1 § Europeiska rådet

Statssekreterare Lars Danielsson

Information och samråd inför möte med Europeiska rådet den 15
och 16 december 2005

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Mötet är öppnat. Vi ber Lars Danielsson komma in. Vi får hålla öppet för ett möte i morgon eftermiddag. Det hoppas jag att ni har planerat för. Det kan bli sent i morgon eftermiddag. Men det kommer säkert Lars Danielsson att berätta om. Det kommer visst ett nytt förslag i morgon.

Vi hälsar Lars Danielsson med medarbetare välkomna. Vi kastar oss direkt in på den heta, brännande frågan om långtidsbudgeten. Vad har hänt sedan sist?

Anf. 2 Statssekreterare LARS DANIELSSON:

Herr ordförande! Sedan sist har våra brittiska vänner cirkulerat ett nytt förslag till en så kallad förhandlingsbox. Det gjorde man strax efter det att statsministern avslutade sitt samråd med EU-nämnden i går. Vi har ägnat tiden sedan dess till att försöka analysera vad det här betyder i förändringar.

Låt mig först göra en redovisning av hur vi uppfattar det här nya förslaget. Som en sammanfattning kan man säga att det är ganska små förändringar men ganska många förändringar. Det är lite småplock här och där.

För det första föreslår man nu en total nivå över perioden på 849 miljarder euro. Det innebär en ökning med 2 ½ miljarder euro jämfört med det tidigare förslaget som kom i förra veckan. Fortfarande ligger vi ungefär på nivån 1,03 % av EU:s samlade bni. Vi låg strax under tidigare. Nu ligger vi lite grann över.

De ökningarna som har gjorts berör dels sammanhållningspolitiken, alltså utgiftskategori 1b, där drygt 2 miljarder har lagts till. Sedan har man lagt till ½ miljard för området naturresurser och jordbruk, kategori 2, framför allt när det gäller landsbygdsutveckling.

För övriga utgiftskategorier är nivåerna desamma som i det förra förslaget.

Låt mig kort redovisa det här utgiftskategori för utgiftskategori.

När det gäller 1a, tillväxt, innebär den förändring som har gjorts att man har stärkt skrivningarna vad gäller fördelning av medel till forsk-

ning. Nu föreslås att resurser för forskning år 2013 ska vara 75 % högre i reala termer än år 2006. Tidigare har detta inte varit kvantifierat. Med den här skrivningen stärker man en uppåtgående trend för forsknings- och utvecklingsanslaget inom ramen för kategori 1a.

Förslaget om globaliseringsfond ligger fortfarande kvar oförändrat.

I den här kategorin föreslår man för det tredje att 1 ½ miljard euro sammanlagt avsätts för avveckling av kärnkraftsreaktorerna i Slovakien respektive Litauen. Det här är dock ingen utgiftsökning, utan det sker genom en omfördelning inom kategori 1a.

Vad gäller 1b, sammanhållningspolitiken, ökar den alltså med 2 miljarder euro, som jag nämnde tidigare. Ökningen är ett resultat av ett antal nya riktade stödåtgärder till ett antal länder, framför allt några nya medlemsländer men också Spanien. De åtgärder som man tidigare har föreslagit för att öka absorptionsmöjligheten i de nya medlemsstaterna har att göra med medfinansieringsgraden och också hur lång tid man har på sig att använda dessa medel. De här åtgärderna utsträcks till att även gälla Portugal och Grekland. Detta motiverar man med att Portugal och Grekland har en ekonomisk utvecklingsnivå som faktiskt till och med är något lägre än till exempel ett land som Slovenien.

Det finns en del andra åtgärder som gynnar framför allt de länder som har väldigt hög tillväxt. Ett land som till exempel Lettland har genom olika skrivningar fått en möjlighet att inte bli hämmat av sin höga tillväxt när det gäller beräkningen av hur mycket sammanhållningsstöd man ska få.

Det verkar vara så, det står inte i boxen men i de kommentarer som vi har inhämtat sedan den lades fram, att de nya medlemsländerna föredrar den här formen av vad jag lite vanvördigt brukar kalla för godisutdelning snarare än att man till exempel ytterligare underlättar reglerna för användandet av sammanhållningsfonderna. Det är en tydlig signal, bland annat från Ungern och Polen, att man ser det som bättre att få riktade åtgärder av olika slag.

På utgiftskategori 2, alltså jordbruket, föreslås, som jag tidigare sade, att ungefär ½ miljard euro läggs till över perioden jämfört med det tidigare brittiska förslaget. Huvuddelen av ökningen föreslås bli lagd på landsbygdsutveckling, och ett antal länder, däribland Sverige, föreslås få en ökad tilldelning. För vår del gäller det 120 miljoner euro per år.

För övriga utgiftskategorier, det vill säga 3, 4 och 5, rättsliga och inrikes frågor, yttre förbindelser och administration, är det inga förändringar.

På inkomstsidan, de så kallade egna medlen, har en del förändringar skett. För vår del får vi ytterligare 45 miljoner euro per år i sänkt bni-avgift jämfört med ordförandeskapets första förslag. Det innebär alltså att vi nu har rabatt på vår bni-avgift på 150 miljoner euro brutto per år.

Här finns också vissa ytterligare åtgärder för Nederländerna som får behålla ytterligare 7 procentenheter av sina tullintäkter, vilket minskar deras avgift med omkring 123 miljoner euro ytterligare per år.

När det gäller den stora frågan på inkomstsidan, den brittiska rabatten, finns det inga nyheter i förslaget, utan det är samma skrivningar som tidigare.

Också översynsklausulen är oförändrad jämfört med tidigare förslag.

Vad innebär det här då för Sverige, om vi börjar i den änden? Jo, för vår del innebär det en viss liten förbättring av vår nettoposition. Det beror på de förändringar som jag beskrev och också på att våra särskilda så kallade kuvert inom sammanhållningspolitiken, det vill säga det särskilda gleshetsstödet och extra medel inom det så kallade mål 2-stödet, ligger kvar. När det gäller landsbygdsutvecklingen ökas vårt återflöde netto med 88 miljoner euro över perioden jämfört med det första brittiska förslaget. På inkomstsidan finns det dessutom kvar att vi får behålla en viss momsrabatt som fanns med sedan tidigare.

Vad ger det här då för samlad bedömning? Ja, jag tror för det första att det knappast är troligt att den totala utgiftsnivån kan pressas väsentligt nedåt i nuvarande läge. Risker inför det som vi hoppas är något slags slutförhandling är nog snarare att den kan pressas något marginellt uppåt.

Vi konstaterar också att det är positivt att skrivningarna om resurser till forskning blir tydligare. Det är något som vi välkomnar.

Vi konstaterar att ordförandeskapet väljer att i det här läget inte göra något åt globaliseringsfonden. Man är medveten om det motstånd som finns hos några länder, men jag tror att man kommer att avvakta till nästa box innan man slutligt tar ställning till om man är beredd att föreslå några förändringar.

Vi konstaterar också att med den här godisutdelningen till de nya medlemsstaterna ökar tilldelningen av medel till de nya medlemsstaterna jämfört med tidigare förslag. Som ni kanske kommer ihåg var det förra förslaget en reduktion med 14 miljarder brutto för de nya medlemsländerna. Netto blev det 9. Jag går inte in på hur det blev så. Nu lägger man tillbaka ytterligare 2. Det här är ett steg i riktning att återställa balansen lite grann mellan nya och gamla medlemsstater, vilket väl måste välkomnas.

Det är klart att vi också välkomnar det faktum att vi nu får mer medel inom ramen för landsbygdsutveckling, och givetvis också att vi redan nu i det här läget har fått en ytterligare rabatt på vår EU-avgift. Det ger oss, som jag sade, en viss förbättring när det gäller vår nettoposition, men enligt vår preliminära bedömning inte en helt tillräcklig sådan förbättring.

Det nya förslaget innehåller inte något nytt om den brittiska rabatten, och det var väl inte heller att vänta. Jag tror att briterna rent taktiskt förbereder sig för en slutförhandling där detta är en av de stora frågorna. Då hade det förmodligen, utifrån något slags taktiska överväganden, varit oklokt att redan nu göra ytterligare eftergifter. Jag vet att man är fullt medvetna om att detta kanske är den avgörande frågan för huruvida det blir en uppgörelse eller inte.

När det gäller översynsklausulen gör man inte heller några förändringar. Det har precis samma förklaring, det vill säga att man vet att detta är en annan stor bit i en eventuell slutuppgörelse. Vi vet att det finns ett antal länder med Storbritannien, Nederländerna och Sverige i spetsen som vill se skrivningar som tydligt öppnar för genomförande av ytterligare reformer redan under den kommande perioden, men det finns andra länder som verkar i motsatt riktning. Jag tror att alla är överens om att översynsklausulen är ett mycket viktigt element i en slutuppgörelse.

Sammantaget är det vår bedömning att det här inte på något avgörande sätt förändrar bedömningen av huruvida det är möjligt att få en

uppgörelse i morgon eller på lördag, vilket det nu kan bli. Det finns ett antal svåra frågor kvar att lösa. Britterna måste röra sig när det gäller rabatten. Formuleringarna vad gäller översynsklausulen måste klaras ut på ett tillfredsställande sätt. Vårt nettoproblem måste hanteras på ett effektivt sätt. Men fortfarande är vi av den uppfattningen att det finns all anledning att med tillförsikt och full konstruktivitet gå in i de här förhandlingarna som inleds i kväll med en längre sittning mellan stats- och regeringscheferna. Den följs sedan med all sannolikhet av ett antal så kallade bilaterala bikter där medlemsländerna får möjlighet att bekänna sina synder eller vad det kan vara i övrigt.

Den nya förhandlingsboxen, lite till skillnad från vad som har sagts tidigare, lär nu med all sannolikhet komma först efter det att de här bilaterala samtalen har ägt rum. Jag skulle tro att vi snarast talar om fredag eftermiddag, men det är oklart när. Vi återkommer givetvis så fort vi vet något mer om den tiden. Men fredag morgon lär det med all sannolikhet inte bli.

Därefter får vi se om britterna lyckas träffa rätt i så måtto att man tror att man kan sy ihop det här.

Detta, herr ordförande, är vårt försök att redovisa effekterna av det senaste brittiska förhandlingsförslaget.

Anf. 3 LARS LINDBLAD (m):

Herr ordförande! Först skulle jag vilja ha ett litet klargörande från statssekreteraren både för protokollet och för nämnden. Statssekreteraren sade att ökningen av LBU-stödet var 120 miljoner euro per år. Jag utgår ifrån att det var över perioden, och inte per år.

Den andra saken jag skulle vilja reagera på är de mediekommentarer som statsministern kom med, bland annat i Rapport, där han uttryckte att han i princip hade carte blanche efter EU-nämndens sammanträde i går. Jag vill tydligt deklarera att det inte handlar om ett carte blanche från EU-nämnden. När jag lyssnade på mig själv och på mina kolleger i nämnden var det ett uttryck för att det inte fanns tillräckligt med handlingar på bordet. Därför var det väldigt svårt att i detalj gå in och reagera. Jag reagerade mycket starkt på Göran Perssons uttalande i framför allt Rapport där han sade att han hade ett helt öppet mandat. Det är inte ett öppet mandat, utan vi ska fortsätta de här diskussionerna här. Och det utgår jag ifrån att statssekreteraren kommer att göra. Jag skulle också vilja ha ett klargörande i den delen.

När det gäller det generella upplägget i förhandlingarna är det väl svårt nu, om vi ska få till ett slut på de här förhandlingarna, att göra så extremt mycket när det gäller moderniteten och 1,03 %, misstänker jag. Där handlar det väl snarast om en uppmaning till regeringen att stödja alla försök att gå i den riktningen. Men jag ser inte det som det primära målet för den här fasen av förhandlingarna.

Jag tycker att den viktigaste poängen egentligen handlar om tre saker. Den första frågan handlar om Sveriges nettoposition. Där skulle en fortsatt diskussion kring LBU kunna vara en nyckel. Vi måste nu försöka att hämta hem pengar. Man kan konstatera att dessa 120 miljoner euro per år relativt sett är småpengar i sammanhanget. Den halvering som föreslogs från början är ju en ganska stor förändring. Det skulle kunna vara en nyckel. I grunden handlar det om att hantera nettopositionen.

Den andra frågan som skulle vara positiv i nettoperspektivet men också i det principiella perspektivet handlar om att jag tycker att regeringen ska hålla emot när det gäller globaliseringsfonden på ett mycket tydligt sätt. Vi är ju alla överens om principen och om de ekonomiska faktorerna i detta.

Den tredje frågan handlar om att hålla i översynsklausulen och försöka göra den så tydlig som det går. Kan man skriva in en riktning i detta är det positivt.

Anf. 4 CARL B HAMILTON (fp):

Vi kanske först skulle klara ut frågan om LBU. Statssekreteraren kan kanske tala om hur det ligger till. Det är väl inte plus 120 miljoner euro per år? Det blir 1 miljard.

Anf. 5 Statssekreterare LARS DANIELSSON:

Herr ordförande! Jag ber om ursäkt. Självklart ska det vara så, som också Lars Lindblad noterade. Det är 120 miljoner euro under perioden.

Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp):

Så vi ska dividera med sju.

Anf. 7 Statssekreterare LARS DANIELSSON:

Exakt.

Anf. 8 LARS LINDBLAD (m):

Du nämnde 88 som en nettoeffekt.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Ska vi ta vad som gäller om rabatten också. Rabatten är 45 miljoner euro står det här. Men låt oss bena ut detta. Vad blir den totala nettoeffekten?

Anf. 10 Statssekreterare LARS DANIELSSON:

Nu frågar ni två saker, men vi tar det sak för sak.

Vi börjar med bni-rabatten. Vi hade tidigare tillförsäkrat oss en årlig rabatt på 105 miljoner euro per år. I det nya förslaget läggs det till 45 miljoner euro per år. Det blir en sammanlagd bni-rabatt på 150 miljoner euro per år. Det är plus 45. Ni har kanske sett siffran i Financial Times som talar om 315. Det är alltså sju gånger 45.

Detta ger enligt våra beräkningar, men de är behäftade med alla de osäkerheter som man har när man har 800 rörliga parametrar i beräkningsmodellen, oss en förändrad nettoposition i miljoner euro från minus 1 miljard 386 miljoner till minus 1 miljard 333 miljoner. Det är alltså en förbättrad nettoposition på 53 miljoner euro per år. Men jag vill återigen säga att dessa siffror är beräkningar.

Anf. 11 CARL B HAMILTON (fp):

Det här upplägget innebär att man delar ut en del godsaker till olika länder för att få dem mer positivt inställda till den stora bataljen om den

brittiska rabatten och översynsklausulen på sista varvet. Då försöker vi identifiera vad som gäller för Sverige.

Det är som Lars Lindblad sade, det blir bara knepigt om statsministern går ut och säger att han har carte blanche från EU-nämnden. Det höjer temperaturen på den här sidan, och det är väl onödigt att göra det av det skälet.

Sedan kan man säga att det finns tre punkter kvar. Den ena punkten är nettopositionen. Kan man göra någonting när det gäller LBU där, är det väl positivt för vår del.

Den andra punkten är globaliseringsfonden. Den är ju vi på den här sidan och hela nämnden helt emot.

Den tredje punkten är den här översynsklausulen som är helt oförändrad jämfört med tidigare. Jag utvecklade ju det i går rätt mycket, så jag behöver inte förlänga den diskussionen här.

När det gäller nettopositionen vill vi ha lantbruksutveckling hellre än något annat.

När det gäller översynsklausulen är det en fördel om man kan få en rikttningsanvisning vad gäller jordbruk och rabatt.

När det gäller globaliseringsfonden vill vi ha den så liten som möjligt och helst ingenting alls naturligtvis.

Anf. 12 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Herr ordförande! Jag vill också instämma med Lars Lindblad och Carl B Hamilton när det gäller mediebilden av EU-nämnden som gavs i går. Vi tror inte att vi påverkar medierna, men det är klart att något slags information har väl ändå gett detta intryck av att vi i nämnden skulle vara helt eniga med statsministern. Man kan ju fråga sig om det är meningsfullt att möta statsministern om han uppfattar en diskussion som den vi hade i går så att vi är helt eniga.

Så till sakfrågan. Kristdemokraterna har också den uppfattningen att LBU-stöden är det stora problemet för närvarande. Jag vill inte ta stegvis från de olika boxarna utan i stället peka på att jämfört med nuläget, som är ett LBU-stöd på ungefär 1,8 miljarder, skulle detta för Sveriges del sjunka till runt 1 miljard. Detta är en oerhörd påfrestning på landsbygden i Sverige som vi inte kan ställa upp på. Vi kan också jämföra med vårt grannland som utövar en kraftig marknadsmässig påtryckning på svenska producenter. Vi har 3,4 %, och Finland har 6,7 %. Finland producerar ungefär en tredjedel jämfört med Sverige. Dessa 3,4 % tycker vi pekar på ett lågt engagemang i landsbygdens problematik från den svenska regeringen.

Sedan, om vi har förstått det rätt, ökar man möjligheten till den nationella moduleringen med upp till 20 %. Jag har inte hört att regeringen har berättat om detta för nämnden. Vi vet ju också historiskt att regeringen inte gärna utnyttjar den sidan särskilt mycket. Jag vill ställa en fråga. Stämmer det att den möjligheten till nationella satsningar finns?

Enligt vår uppfattning måste nettopositionen bli bättre för Sveriges del. Vi räknar också med, som statssekreteraren säger, att England rimligen kommer att släppa en del till på sin rabatt. Då tycker vi att Sveriges nettoposition behöver förbättras, och det behöver ske vägen över landsbygdsstöden för att inte utarma landsbygden.

Vi står också bakom en översynsklausul som vi räknar med ska kunna komma till stånd efter tre fyra år. Det har ju nämnts tidigare, och det tycker vi är en rimlig hållning. Vi understryker också ännu en gång, på samma sätt som i går, att vi säger nej till globaliseringsfonden. Jag hoppas att vi är tydliga på den punkten.

Anf. 13 JAN ANDERSSON (c):

Låt mig börja med globaliseringsfonden. Vi är alla överens om att den inte är önskvärd. Det är det första medskicket.

Det andra är att inte vattna ur översynsbitarna, utan att de finns kvar med substans.

Det tredje, som så klart är viktigt för svensk del, är vår nettoposition. Här har ju skett lite förbättringar. Tittar vi rent strategiskt vad som är klokt att göra och ser det i ljuset av den brittiska rabatten, var ju statsministern i går inne på att det inte är något enkel ekvation att plädera för en egen svensk ökad rabatt och samtidigt angripa britterna för deras rabatt. Rent strategiskt tror jag att det är klokt att titta på det svenska återflödet, och då via LBU-programmet, precis som har sagts här tidigare. Det är en viktig fråga. Både strategiskt och i sak, i skenet av MTR-reformen, vet vi att Sverige är ett av de länder som kanske påverkas mest av MTR-reformen när det gäller hur man använder det frikopplade stödet. Det finns en jättestor risk för att vi får en minskad aktivitet på landsbygden, och då är LBU-stöden viktiga. De ligger rätt i sak, men jag tror inte minst att de ligger rätt strategiskt när det gäller möjligheten att nå framgång i detta. Det är en av de punkter som fortfarande är förhandlingsmässigt öppna när man sätter sig slutgiltigt vid bordet.

Anf. 14 YVONNE RUWAIDA (mp):

Rent krasst har det väl inte hänt någonting. Detta är väl någon sorts skenmanövrar för att få folk att gå med på en budget i ett senare läge och skapa en psykologisk känsla av att det händer saker.

Jag tycker fortfarande att det viktigaste är att förbättra Sveriges nettoposition, helst genom en sänkt avgift för Sveriges del. Det enklaste och bästa för att få en lösning på finansieringen av detta är naturligtvis att göra det genom den brittiska rabatten. Jag uppfattar att EU-nämnden har sagt att vi inte vill ha ett dåligt resultat. Då vill vi hellre inte ha någon uppgörelse. Så uppfattade jag mötet i går.

Tidigare positioner är klara, men det var väl det viktigaste.

Anf. 15 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v) replik:

I likhet med Yvonne Ruwaida sade vi i Vänsterpartiet att det är viktigt att hålla nere de totala kostnaderna. Det är det primära. Där kommer vi också in på nettokostnadsbild. Den är viktig. I det här sista förslaget har totalkostnaden ökat med 2 ½ miljarder. I stället för att försöka göra något åt den interna fördelningen i budgeten delar man ut godis för att lugna ner länderna, och det känns konstigt.

Sedan tycker jag också att man måste analysera rabattsystemet. Det gör ju att budgeten blir oerhört komplicerad om man erbjuder olika länder rabatt. Vad är då våra argument mot den brittiska rabatten? Kan vi vara kritiska mot den när vi samtidigt själva får en bni-rabatt? Det känns

väldigt konstigt. Jag tror också att det är ohållbart i längden. Det kommer att bli liknande holmgångar när det gäller budgeten i framtiden.

Det är klart att det är bra att vi får lite mer till miljö- och landsbygdsstöd, men för vår del i Sverige kommer det att vara betydligt mindre än vad vi har haft den här perioden fram till 2006. Mycket av de här pengarna har gått till miljöersättningar. Jag tror att de är viktiga för att ha en levande landsbygd.

Vi i Vänsterpartiet säger också att det är viktigt med översynsklausulen och att den blir riktigt ordentlig.

Vi har naturligtvis också sagt nej till globaliseringsfonden. Där är vi överens i nämnden.

Jag tog upp en fråga med statsministern i går. Det gäller detta med sammanhållningsfonder för till exempel Spanien, Italien med flera länder som skulle få de här pengarna för att gå med i eurosamarbetet. De har fortfarande dessa pengar. Jag tycker att det är skandalöst. Det måste man ta upp. Kan man få pengar för saker som man har genomfört? Jag tycker att vi måste ta upp det. Statsministern sade att han har rest den här frågan vid några tillfällen, men frågan är om det är tillräckligt.

Anf. 16 SONIA KARLSSON (s):

Jag har inte exakt hört vad Göran Persson sade om carte blanche. Jag tycker att ni på den borgerliga sidan är lite överkänsliga. Jag är en sådan som gärna noterar. Det som Lars Lindblad tog upp i går var ju det viktiga om globaliseringsfonden, brittiska rabatten och bekymret om nettopositionen.

Carl B Hamilton tog upp översynsklausulen. Holger Gustafsson hade frågat om öppet mandat och han ville fråga vad statsministern tyckte om den brittiska rabatten och vår nettoposition.

Jag uppfattade att Göran Persson ansåg att han och nämnden var överens om att problemen är just nettopositionen, brittiska rabatten och översynsklausulen.

Vad jag förstår är det just de tre punkterna som statssekreterare Lars Danielsson säger fortfarande är kvar.

Jag ser det mer som att det var där vi var överens, regeringen och de borgerliga partierna.

Jag ville bara lägga till det.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag vet inte om alla läste Dagens Nyheter i morse. Där framställs det som att nämnden har blivit tuffare och har bundit upp statsministern mer än vanligt. Det finns olika mediebilder.

Anf. 18 LARS LINDBLAD (m):

Jag skulle vilja ha ett klargörande efter statssekreterarens andra inlägg.

Det jag refererade var inte EU-nämndens diskussion. Där var jag nöjd med sammanfattningen. Jag kan rekommendera er att gå in på nätet och titta på gårdagens Rapport. Göran Persson uppfattade nämndens stämningssläge som ett mycket öppet mandat och att han i princip inte fick några signaler alls. Jag blev bekymrad över det uttalandet eftersom jag inte känner igen det från diskussionen i nämnden.

Jag ville därför ställa frågan till Lars Danielsson nu. Jag hoppas att han har uppfattat mandatet annorlunda.

När det gäller nettoeffekten är det fråga om relativa siffror. Det är extremt svårt att följa. När det gäller dessa plus 53 miljoner euro per år vill jag veta hur de står i relation till det läge vi har nu. Vi har ju pratat om minus 0,43 % av bni. Hur står det i relation till hur det är i dag?

Anf. 19 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Jag glömde en teknisk fråga som jag gärna vill ställa till Lars Danielsson.

Vi har fått ett informationsblad från riksdagens Bengt Ohlsson. Han skriver när det gäller vår och de andra nettobetalarernas rabatt att en mekanism införs som ser ut att säkerställa rabatten. Införs det nu en ny mekanism som har något av ett permanent förhållande? Är det en mekanism som man inför för att räkna ut rabatten för Sverige, Österrike och de andra nettobetalarerna?

Anf. 20 Statssekreterare LARS DANIELSSON:

Som nämnden säkert förstår ser jag det inte som min uppgift att recensera statsministerns medieuttalande. Jag konstaterar bara att en av många fördelar med ett öppet samråd är att var och en själv kan bilda sig en uppfattning om vad samrådet gav för resultat. I sak är jag benägen att instämma i vad Sonia Karlsson sade.

Jag tror att statsministern var väldigt tydlig i att regeringen har för avsikt att nära samråda med nämnden i varje etapp. Det är därför vi är här i dag. Det är därför vi är angelägna om att ha ytterligare samråd under morgondagen och under lördagen, om så behövs, för att i så bred enighet som möjligt kunna ta ställning till de förslag som läggs på bordet.

Jag vill också säga till Lars Lindblad att vi tillsammans med likasinnade självklart kommer att lägga vår röst till stöd för alla försök till modernisering. Att påstå motsatsen vore närmast orimligt. Med den innebörd som ordet modernisering har fått i den här diskussionen är det inte så många röster på den moderna sidan, om jag uttrycker mig försiktigt. Det säger jag inte som en ursäkt utan som ett bistert konstaterande. Det ska inte på något sätt avhålla regeringen från att med kraft argumentera för alla de förändringar i modern riktning som vi uppfattar att man kan åstadkomma.

När det gäller de tre punkter som Lars Lindblad, Carl B Hamilton, Holger Gustafsson och Jan Andersson tar upp ser jag ingen konflikt mellan vad regeringen anser och vad ni anser. Vi vill inte heller ha en globaliseringsfond. Det har vi varit helt eniga om hela tiden. Vi vill ha en översynsklausul som gör det möjligt att redan under den period vi diskuterar vidta förändringar. Om vi får en sådan förändring kan man säga att med den tidtabell vi diskuterar är det egentligen en treårsbudget vi diskuterar, inte en sjuårsbudget. Det bör man komma ihåg.

Det är också viktigt att komma ihåg att varje beslut, nu och senare, ska fattas med enhällighet i sådana här frågor. Det sätter naturligtvis vissa begränsningar. Jag kan tänka mig att ett element i en slutuppgörelse blir att man särskilt understryker att det ska fattas med enhällighet. Det är ett faktiskt konstaterande.

Jag konstaterar också att vi är överens om att vår nettoposition behöver förbättras. Det finns inte någon annan uppfattning hos regeringen. Ett element i en förbättring av nettopositionen kan vara ökat återflöde när det gäller landsbygdsutveckling. Det är viktigt att komma ihåg att det mest effektiva sättet att förbättra vår nettoposition är att göra något både på inkomstsidan och att sänka nivån på budgeten. Om vi ska ha mer återflöde från landsbygdsutvecklingen, vilket statsministern själv underströk är något som han gärna arbetar för, måste vi vara på det klara med att det är det trubbigaste sättet att förbättra vår nettoposition. Det innebär med all sannolikhet att budgetnivån måste öka. Det innebär också att det kan vara svårt att formulera återflödet på ett sådant sätt att det bara går till oss och att det inte också går till andra länder. Om det går till andra länder får vi vara med och betala den ökningen också.

Gärna mer pengar till landsbygdsutveckling, men det är inte det effektivaste sättet att förbättra vår nettoposition. Det måste vi vara klara över. Det finns en målkonflikt här. Man kan hamna i en situation där man måste göra en avvägning mellan dessa båda saker.

Till Holger Gustafsson vill jag säga att vi inte på något sätt har försökt mörklägga möjligheten till 20-procentsmodulering. Det har funnits med i alla papper som vi har lämnat över. Jag kan inte på rak arm erinra mig hur mycket vi har diskuterat det, men det är definitivt inte något försök från vår sida att undanhålla information kring detta. Tvärtom.

Jag håller med Yvonne Ruwaida om att en sänkt avgift är det bästa sättet att förbättra vår nettoposition. Jag har ingen annan uppfattning.

När det gäller Sven-Erik Sjöstrands fråga om rabattsystemet kan jag säga att det var en diskussion som förekom i går. Det blir en överskådlighet. Jag håller med om det. Som vi har sagt några gånger tidigare hade det varit mycket bättre med en generell korrigeringsmekanism så att vi hade kunnat få in alla särlösningar på sådant sätt att man tydligt ser att de är applicerbara för alla länder som har en besvärlig nettoposition. Vi kanske kan komma dit så småningom. Ett annat sätt att uppnå en något enklare budget är ju också att man har en utgiftsstruktur som är sådan att den mer återspeglar en normal budget och inte bara går till jordbruks- och sammanhållningspolitik. Där är vi ju också överens.

Det är riktigt att ett av de ursprungliga syftena med sammanhållningsfonden var att förbereda länder för eurointräde. Den rubriken finns inte kvar längre. Man har kommit bort från den anomalin. Samtidigt tycker vi fortfarande, som Sven-Erik Sjöstrand vet, att utfasningen av länder som Spanien och Irland från sammanhållningsfonderna borde gå snabbare. Spanien hävdar, med viss rätt – jag tror att jag har nämnt siffran här i nämnden – att under den kommande perioden kommer Spanien som det nu ser ut att halvera sina bidrag från sammanhållningsfonderna. Det sker en utveckling i rätt riktning som speglar Spaniens stigande välbefinnande. Vi tycker, som bekant, att den utfasningen kunde gå ändå fortare.

Lars Lindblad frågade om våra nettopositioner i förhållande till dagsläget. Jag konstaterar, återigen med alla reservationer för beräkningarna, att om vi tar 2006 års budget och multiplicerar den med sju – det måste man göra för att få en rättvisande siffra för nuvarande period – och jämför med den förhandlingsbox vi nu har skulle vår nettoposition något marginellt förändras, från minus 1 286 miljoner till 1 333 miljoner.

Det finns en falsk exakthet i de siffrorna. Men det är ungefär så. Vi har alltså en utvidgning på detta. Om jag ska våga mig på en personlig reflexion tycker jag att vi kommer ganska billigt undan för utvidgningen. Vi talar om en union med 27 medlemmar för den kommande perioden.

Vår nettoposition i absoluta tal är inte så dålig. Vi har varit ganska framgångsrika i att få ned den – så ska jag uttrycka mig – från minus 1 286 till minus 1 333 miljoner euro.

Vi tycker att vi kan pressa det ytterligare. Vi har dock kommit ganska långt, tycker jag.

Det kommer att vara ett evinnerligt virvlande av siffror. Jag vill upprepa en gång till: Det finns tre eller fyra olika sätt att beräkna länders nettopositioner. Vi använder oss av den som kallas *UK rebate definition*. Ni har sett att exempelvis Financial Times har en annan siffra. Där är Holland den klart största nettobetälaren. Vi är den fjärde största.

Det ena är inte mer fel än det andra. Vi försöker använda den definition som de flesta använder. Enligt den här definitionen tillhör vi nu en grupp av ungefär sex länder som har ungefär samma nettoposition. Jag skulle tro att det tillkommer ytterligare ett land efter förhandlingen, nämligen Storbritannien som ju måste ge upp mer av sin rabatt och därför kommer att försämrat sin nettoposition.

Det är den situation vi har.

Så till Holger Gustafssons fråga. Med all respekt för Bengt Ohlsson, men jag tror inte att det är någon permanent mekanism för rabatten. Det vi nu talar om är det som ska gälla 2007–2013. Vad som kommer därefter står skrivet i stjärnorna, såvitt jag förstår. Det har varit en av frågorna i diskussionen om den brittiska debatten, som ni kanske vet. Fransmännen vill ha in något som säger vad som ska hända efter 2013. Som det ser ut nu gäller saker och ting för den innevarande budgetperioden.

Anf. 21 CARL B HAMILTON (fp):

Frågan är då hur förhandlingen kommer att utvecklas. Vi har sett i dagens tidning att Frankrike och Polen har försökt koordinera sig. Vad betyder det? Hur pass stark är den alliansen?

Hur är reaktionerna från andra länder hittills? Reaktionerna är särskilt intressanta med tanke på de tre frågor som har stått i fokus, nämligen globaliseringsfonden, landbygdsutveckling och nettoposition. Jag är helt medveten om den målkonflikt som Lars Danielsson påpekade och effektiviteten i resursanvändningen.

Hur ser det ut när det gäller översynsklausulen och de olika ländernas agerande framöver?

Anf. 22 LENNART HEDQUIST (m):

Göran Persson beskrev i går slutfasen som ett förhandlingsspel vars resultat är svårt att förutsäga.

I vilken utsträckning skulle han kunna använda sin egen svaghet till att åstadkomma ett bra resultat för Sverige?

Med det menar jag att han, såvitt jag vet, är den ende av de närvarande regeringscheferna som företräder en minoritetsregering. Det innebär att han i någon mening, till skillnad från de övriga, inte med säkerhet kan förhandla för det egna landet och göra upp. En person som förhand-

lar och sitter i minoritet i hemlandet måste ju förankra sig bakåt på ett annat sätt än de övriga.

Om den positionen klargörs borde den kunna användas just för att förstå att man bör kunna tillgodose svenska önskemål bakifrån.

I vilken utsträckning är den minoritetsposition som den svenska regeringen befinner sig i en styrka i förhandlingarna?

Anf. 23 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v):

Även om Europeiska rådet är överens om budgeten är det ju inte säkert att det blir precis så som Europeiska rådet förhoppningsvis får till det under de här dagarna. Parlamentet har ju också en roll.

Kan Lars Danielsson göra en bedömning av hur viktigt parlamentet är i budgetarbetet?

Så har vi kommissionens roll. Barroso har sagt att det är alldeles för lite pengar. Vilken roll spelar Barroso? Hur starkt är hans argument?

Vi fick i går en sammanfattning på engelska från Storbritannien där de tar upp de viktiga delarna. Av fyra rubriker är den brittiska rabatten på tredje plats. Där beskriver man att den kommer att öka. Medeltalet har tidigare varit 5 miljarder. Det kommer att öka till 7 miljarder. Man skriver att man hoppas att förslaget är bra för Storbritannien och för EU.

Jag undrar hur motiverat Storbritannien är att lösa budgetfrågan.

Anf. 24 Statssekreterare LARS DANIELSSON:

Carl B Hamilton ber om en bedömning av allianser och reaktioner. Jag försökte att efter bästa förmåga skanna av de reaktioner som har kommit på den här boxen. >>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Jag vet inte om jag kan ge något svar på Lennart Hedquists fråga. Min erfarenhet i den här typen av förhandlingar är: Varje regeringsföreträdare förutsätts i en sådan här förhandling förhandla utifrån den parlamentariska situation som hon eller han har i hemlandet. Hur den ser ut är upp till regeringsföreträdaren att hantera. Det går inte att använda det som ett argument i vare sig den ena eller andra riktningen. Regeringens inställning i den här frågan har ju varit att vi ser ett starkt intresse i att försöka ha så bred samsyn som möjligt. Det har inte bara att göra med att vi har en minoritetsregering. Jag tror att det rent allmänt är av värde när man diskuterar en budget som täcker sju år, med allt som kan hända under en sjuårsperiod, att man försöker ha en så bred enighet som möj-

ligt. Det föreställer jag mig är utgångspunkten för statsministerns agerande i Europeiska rådet i dag och i morgon.

Sven-Erik Sjöstrand pekar på något som vi kanske borde ägna oss mer åt, nämligen parlamentets och kommissionens roll och vilken den blir. De hänger ihop. Mycket av kommissionens och kommissionsordförandens agerande under de sista veckorna hänger ihop med just ett sneglande på parlamentet. Kommissionen ser som en av sina viktigare uppgifter att ha ett gott förhållande till parlamentet. Det är väl i och för sig bra. Ibland kanske det tar sig lite märkliga uttryck, om jag ska våga mig på en personlig reflexion.

Det som följer, om vi nu får en uppgörelse, är ett så kallat interinstitutionellt avtal om flerårsbudgeten. Där har ju också kommissionen en roll. Det vi nu ser är en viss positionering inför detta. Om vi får en uppgörelse är det ganska begränsat hur parlamentet kan påverka den enligt Nicefördraget. Möjligheten hade varit större om vi hade fått det nya fördraget.

Den processen är kvar och den är viktig. Jag tror att det finns anledning att återkomma till det, och att vi, om inte annat, får möjlighet att i gemensamt pedagogiskt syfte resonera igenom den processen med nämnden. Den ligger väldigt mycket hos ordförandeskapet att hantera. Det är österrikarnas stora uppgift.

Det kan ha en viss betydelse. Jag tror att talmannen Borell i kväll och kommissionsordföranden kommer att spela ganska mycket på detta kort i ett enda syfte, nämligen att försöka höja nivån på budgeten. Jag skulle tro att nivån på budgeten inte kommer att avvika särskilt mycket från där vi ligger nu, vare sig uppåt eller nedåt. Vi ska försöka pressa ned ytterligare. Några andra kommer att försöka pressa upp. Slutresultatet blir att vi ligger ungefär där vi ligger.

Striden står om översynsklausul kontra brittisk rabatt. Den står om nettopositioner. Den står om globaliseringsfonden. Jag ska väl inte säga att vi är som den ensammes ropande röst i öknen, men det är inte så jättemånga bredvid oss på barrikaderna.

Vi blir icke förskräckta av detta. Vi söker stöd i en enig uppfattning i det här rummet.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi får i morgon återkomma till hur helhetsförslaget ser ut. Jag noterar som statssekreteraren att det är tre frågor som alla fokuserar på, nämligen nettopositionen, globaliseringsfonden och översynsklausulen kopplad till den brittiska rabatten.

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns ett fortsatt stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

I morgon eftermiddag, vid 4–5-tiden, får vi ha beredskap för ett snabbt sammanträde. Vi får ha koll på våra telefoner.

Vi tackar Lars Danielsson och medarbetare och önskar lycka till.

2005/06:17
15 december

Innehållsförteckning

1 § Europeiska rådet	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare LARS DANIELSSON	1
Anf. 3 LARS LINDBLAD (m)	4
Anf. 4 CARL B HAMILTON (fp)	5
Anf. 5 Statssekreterare LARS DANIELSSON	5
Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp)	5
Anf. 7 Statssekreterare LARS DANIELSSON	5
Anf. 8 LARS LINDBLAD (m)	5
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 10 Statssekreterare LARS DANIELSSON	5
Anf. 11 CARL B HAMILTON (fp)	5
Anf. 12 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	6
Anf. 13 JAN ANDERSSON (c)	7
Anf. 14 YVONNE RUWAIDA (mp)	7
Anf. 15 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v) replik	7
Anf. 16 SONIA KARLSSON (s)	8
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 18 LARS LINDBLAD (m)	8
Anf. 19 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	9
Anf. 20 Statssekreterare LARS DANIELSSON	9
Anf. 21 CARL B HAMILTON (fp)	11
Anf. 22 LENNART HEDQUIST (m)	11
Anf. 23 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v)	12
Anf. 24 Statssekreterare LARS DANIELSSON	12
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	14